

Budgetuppföljning mars 2023

Avfall

Innehållsförteckning

1 Måluppfyllelse	2
2 Ekonomi	2
2.1 Driftsredovisning	2
2.2 Alla prognoser	3
2.3 Investeringar	3
3 Risker	4

1 Måluppfyllelse

Nämnden prognostiserar ingen avvikelse avseende mål.

2 Ekonomi

För 2023 prognostiserar nämnden en negativ nettoavvikelse mot budget med 2 miljoner kronor vilket motsvarar 767 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på ökade behandlingsavgifter för fettavfall, ökade entreprenörskostnader för hämtning av flertalet avfallsfraktioner samt inköp av återvinningsstationer inför insamlingsansvaret som börjar 1 januari 2024.

2.1 Driftsredovisning

Tabellen visar nämndens intäkter, kostnader och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Mnkr	Utfall Mar 2023	Budget Mar 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2022
Intäkter	9.4	9.1	36.4	36.4	0.0	0%	38.0
Kostnader	-7.7	-9.0	-38.4	-36.1	-2.3	6%	-38.0
Nettokostnader	1.7	0.1	-2.0	0.3	-2.3	767%	0.0

För 2023 prognostiserar nämnden en negativ nettoavvikelse mot budget med 2 miljoner kronor vilket motsvarar 767 procent av budgeterade nettokostnader.

Avfallsenheten har budgeterade intäkter på 36,4 miljoner kronor och prognostiserar ingen avvikelse för intäkterna.

Avfallsenheten har budgeterade kostnader på 36,1 miljoner kronor och prognostiserar kostnader på 38,4 miljoner kronor, vilket är en negativ avvikelse på 2,3 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på högre kostnader för behandling av fett, kostnader inför införande av förpackningsinsamling (återvinningsstationer) samt uppräknig av kostnader på grund av index. Avvikelsen beror främst på tre faktorer, dessa presenteras nedan.

Fettinsamling

Efter februariprognosen fick kommunen information av fettentreprenören att behandlingsavgiften av fett har höjts markant i jämförelse med föregående år. Ingen förvarning hade inkommit vilket medför att denna ökade kostnad inte är medräknad i budget. Fettkostnader prognostiseras avvika negativt med ca 0,3 miljoner kronor mot budget.

Kostnader för återvinningsstationer

I december 2022 beslutades att kommunerna ska överta insamlingen av förpackningar vilket innebär att återvinningsstationerna (kallad lättillgängliga insamlingsplatser enligt ny lagstiftning) ska övergå i kommunens försorg. Förhandlingar med FTI, som äger de nuvarande stationerna, har skett under våren och offert har kommit. Denna kostnad har inte medräknats i budget då beslutet kom sent och medför en merkostnad om 0,5 miljoner kronor.

Kostnader för indexuppräknning

Insamlingsentreprenören har flaggat för en högre indexuppräknning än budgeterad, främst på grund av ökade drivmedelspriser. Denna indexuppräknning påverkar alla typer av hämtningar, matavfallsutrustning samt kundtjänst. Kostnaden kommer att påverka restavfallet och matavfallskostnaderna främst då det är de vanligaste fraktionerna. Totalt sett medför detta en ökad kostnad om ungefär 1,6 miljoner kronor.

Avfallsfonden och taxehöjning

Avfallsfondens ingående värde för 2023 uppgick till -1,3 miljoner kronor. Den utgående balansen för avfallsfonden prognostiseras bli ett negativt värde på 3,6 miljoner kronor. Avfallsfondens negativa värde prognostiseras öka på grund av ökade kostnader som är beskrivna ovan.

Avfallsfonden ska inom tre år återställa det negativa värdet. För att det ska vara möjligt behöver avfallstaxan höjas. Avfallsenheten prognostiserar att det kan handla om en taxehöjning om ca 12 % för att få avfallsfonden i balans. Detta kommer bearbetas och hanteras i budget 2024 med plan för 2025-2026.

2.2 Alla prognoser

Sammanställningen nedan visar nämndens budget och prognos per verksamhet vid respektive prognostillfälle.

Ansvär (mnkr)	Budget helår 2023	Prognos 1 Helår 2023	Prognos 2 Helår 2023	Prognos 3 Helår 2023
Avfall	0.3	0.3	-2.0	
Summa Avfall	0.3	0.3	-2.0	

Avfallsverksamheten prognosticerar en försämring av resultatet med -2,3 miljoner kronor. Prognosen för resultatet för helåret är -2 miljoner kronor.

2.3 Investeringar

Projekt	Utfall Mar 2023	Budget Mar 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Klart år
Avfallskärl	-0.1	-0.2	-0.7	-0.7	0	0%	2023
Summa Alla projekt	-0.1	-0.2	-0.7	-0.7	0	0%	

Projekt	Utfall Mar 2023	Budget Mar 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Klart år
84980 Avfallskärl	-0.1	-0.2	-0.7	-0.7	0.0	0%	
Summa Alla projekt	-0.1	-0.2	-0.7	-0.7	0.0	0%	

Årets investeringar uppgår till 0,7 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

3 Risker

Taxeförändringar

Den nya avfallstaxan trädde i kraft den 1 februari. Den är mer miljöstyrande än dess föregångare och syftet är att få fler Danderydsbor att sortera matavfall och välja färre hämtningar av sina avfallsfraktioner. Antalet abonnenter som väljer att förändra sin avfallshämtning påverkar både intäkter och kostnader. Avfallsverksamheten har tagit höjd för en förändring i lagd budget och risken består i att de antaganden som gjorts inte infaller.

Kostnadsökningar

Avfallsverksamheten ser en kostnadsökning hos avfallsentreprenörerna som främst beror på ökade drivmedelspriser. Priserna på drivmedel har stigit markant i samband med Ukrainakriget och även om ökningen nu avstannat, så är priserna på en betydligt högre nivå nu jämfört med för något år sedan. Detta kommer att slå igenom på entreprenadkostnaden och därmed också påverka avfallsabbonenterna framgent.

Obligatorisk matavfallsinsamling

Ett beslut från regeringen kom i december 2022 om att det ska bli obligatorisk matavfallsinsamling från alla hushåll och verksamheter i Sverige. Obligatoriet ska börja gälla den 1 januari 2024, men dispens kan sökas av kommunerna. Denna förändring kommer behöva bearbetas i år och kommande verksamhetsår. Det kommer således påverka avfallsverksamhetens ekonomi beroende på när obligatoriet kommer att börja gälla i Danderyds kommun. Förslag finns att Danderyds kommun ansöker om dispens, då ett obligatorium skulle medföra en ökad hämtningskostnad om ca 2,5 miljoner kronor. Därtill tillkommer inköp av matavfallsutrustning om ca 1,5 miljoner kronor och kärlsköp om nästan 1,5 miljoner kronor. Avfallsverksamheten har ingen möjlighet att belasta avfallsfonden med dessa kostnader i år (inför 2024) och kommer därför ansöka om dispens.